

[1] Inleiding

Bij het verschijnen van dit boek (2006) bestaat het door de vu-hoogleraar Jan Waterink gestichte Paedologisch Instituut in Amsterdam, kortweg aangeduid als PI, precies 75 jaar. Een kanttekening is daarbij wel op zijn plaats. Als zelfstandige instelling is het in 2004 verdwenen en opgegaan in een groter consortium De Bascule. Dat neemt niet weg dat het instituut nog steeds functioneert als een centrum voor jeugdhulpverlening. 9

Vele duizenden kinderen zijn hier poliklinisch of (semi-)residentieel in behandeling geweest. Sommigen gingen er alleen naar school, anderen waren er voor dag en nacht of, sinds 1977, alleen overdag. De auteurs van dit boek hebben getracht deze wereld herkenbaar te beschrijven. Aan de hand van jaarverslagen, beleidsdocumenten, onderzoeksresultaten en vele andere publicaties vertellen zij de geschiedenis van het PI. Deze geschiedenis, die officieel in 1931 begon, is een verhaal van toenemende professionalisering in de jeugdzorg. De behandelmogelijkheden breidden zich uit. Psychologen, orthopedagogen, maatschappelijk werkers, neurologen en psychiaters werden in de loop van de tijd belangrijker. Dat was merkbaar in het aantal professionals dat hier werkzaam was en de wetenschappelijke publicaties die zij voortbrachten. Een constante factor in de geschiedenis van het PI vormde echter het voorop stellen van het belang van het kind. Het mocht niet ondergesneeuwd raken door testen, onderzoeken en behandelingsplannen. De eerste directeur Waterink wees er al herhaaldelijk op dat elk kind weer anders is en specifieke mogelijkheden en beperkingen heeft. Het streven was te achterhalen wat de oorzaken waren van afwijkend gedrag en wat de kenmerken van het individuele kind waren, om op grond daarvan een behandeling uit te stippelen. De historische blik op veranderingen in de organisatie en behandelingsmogelijkheden is echter één kant van de medaille. Minstens zo belangrijk is hoe volwassenen van nu terugkijken op de periode die ze in het instituut en/of op de bijbehorende school door-